

О. ХЕНРИ

СЪН В ЛЯТНА ПЕЩ

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1977

chitanka.info

Драги читателю, беше лято. Слънцето жареше с безмилостна жестокост големия град. Трудно му е на слънцето хем да бъде жестоко, хем да изпитва някакви угризения. Температурата беше... не, по дяволите термометрите! Кого го интересуват сухите цифри? Беше такава жегата, че...

Ресторант-градините по покривите бяха наели допълнително толкова много келнери, че човек можеше да се надява да получи своя джин-фис веднага... щом бъдат обслужени всички останали клиенти. В болниците поставяха допълнителни легла за уличните зяпачи. Защото, когато пухкавите кученца провесят език и вземат да подвикват „джаф-джаф“ на хапещите ги бълхи, а нервните стари дами в черен креп запищат: „Това куче е побесняло!“, и полицаите започнат да стрелят, тогава все някой ще пострада. Хората от Помптън, щат Ню Джързи, които неизменно носят зимни палта през юли, се бяха настанили вече в хотелите по Бродуей, пиеха топло уиски и се грееха, както всяка година, на лъчите на карбидната лампа. Филантропите обсипваха конгресмените с молби да приемат закон, който да задължи собствениците да строят по-широки пожарни стълбища, та хората да мрат от жегата не по един, по двама, а по цели семейства. Толкова много хора разправяха по колко пъти на ден вземали душ, че човек можеше само да се чуди как ще живеят, когато собственикът на апартамента се завърне в града и им благодари за изключителните грижи, които са полагали за жилището. Младият мъж, който така високо си поръчваше в ресторанта студено телешко и бира и заявяваше, че в тази горещина стомахът му не можел да понесе печено пиле и бургундско, се изчервяваше, когато срещнеше погледа ви, защото цяла зима сте го чували да си поръчва все същото скромно и прескромно ядене. Супите, портфейлите, женските блузи и актьорите ставаха все по-тънки и по-тънки, все по-рядко можеше да се чуе оправданието: „Бях на бейзболен мач“. Да, беше лято.

На Тридесет и четвърта улица един човек чакаше трамвая към центъра на града. Беше четиридесетгодишен, с прошарени коси и розови бузи, напрегнат, нервен, скромно облечен. Очите му издаваха преумора. Той обърса чело и се разсмя високо, когато някакъв дебел мъж с туристически костюм се спря пред него и го заговори.

— Не, скъпи — извика той с предизвикателно презрение, — не ми трябват твоите блатата с комари и планини-небостъргачи, само че без

асансьор. Аз си знам как да се спасявам от жегата. Ню Йорк, господинчо, е най-хубавият летен курорт в страната. Само стой на сянка, подбирай си храната и гледай да си по-близо до вентилатора. Какво ще ми говориш ти за Адирондакските или Кетскилските планини! В Манхатън има повече удобства, отколкото във всички курорти на страната, взети заедно. Не, скъпи! Да се катеря аз по отвесни скали, още в четири сутрин да ме будят милиони мушици, да ям консерви, донесени от града — не, благодаря! В малката стара странноприемница „Ню Йорк“ и лете се намира място за няколко отбрани курортисти; домашен уют и удобства — такава реклама винаги може да ме привлече.

— Но ти се нуждаеш от почивка — каза дебелият, като се вглеждаше отблизо в своя познат. — Години наред не си излизал от града. Я ела с мен за две седмици. Пъстървата в Бивъркил се хвърля на всичко, което дори само наподобява муха. Хардинг ми пише, че миналата седмица е измъкнал огромно парче — цели три паунда.

— Вятър работа! — възкликна другият. — Но щом ти харесва да шляпаш из блатата до капване, за да хванеш някаква си рибка — прав ти път. Когато на мен ми се прияде риба, аз отивам в прохладен ресторант и си поръчвам. Умирам от смях, като си представя как по цял ден блъскате в жегата и си въобразявате, че прекарвате много хубаво. На мен ми стига тази благоустроена фермичка — Ню Йорк, с голямата сенчеста алея, която я пресича от край до край.

Дебелият въздъхна съжалително за своя приятел и продължи пътя си. Човекът, за когото Ню Йорк беше най-хубавият летен курорт в страната, хвана трамвая, който го понесе с дрънчене към кантората. По пътя той изхвърли вестника си и вдигна поглед към парченцето небе над покривите.

— Три паунда — измърмори разсеяно той. — Хардинг няма да ме лъже. Ако можех... но не, изключено... те трябва да останат още месец, поне още един месец.

В кантората защитникът на летните радости на големия град се хвърли с главата напред в басейна на деловата дейност. Адкинс, неговият чиновник, влезе и му пусна и душ от писма, служебни бележки и телеграми.

В пет часа следобед бизнесменът се отпусна на канторското кресло, вдигна крака на бюрото и се зачуди на глас:

— Интересно, каква ли стръв е сложил Хардинг?

Този ден тя беше облечена в бяло; и затова Комптън загуби един облог с Гейнз. Комптън твърдеше, че тя ще носи светлосиньо, понеже знаела, че това е любимият му цвят, и тъй като беше милионерски син, той лесно можеше да бъде обвинен, че се обзалага само на сигурно. Но тя беше предпочела бялото и Гейнз вдигна гордо глава, както подобава на двадесет и пет годишен младеж.

В малкия планински хотел това лято се бе събрала весела тълпа. От една страна — двама-трима студенти, няколко художници и един млад флотски офицер. От друга — млади момичета, между които имаше достатъчно красавици, за да може кореспондентът на някой светски вестник да ги нарече „букет“. Но между тези звезди грееше като ясен месец Мери Сюъл. Всеки от младите мъже гореше от желание да доведе работите до такъв край, че той да плаща сметките ѝ при шапкарката, той да ѝ пали печката и да я накара да се откаже веднъж за винаги от презимето си. Тези, които не можеха да останат повече от една-две седмици, в деня на тръгването си започваха да говорят за пистолети и разбити сърца. Но Комптън продължаваше да стои, непоклатим като планините наоколо, защото кесията му позволяваше това. А и Гейнз продължаваше да стои, защото имаше борчески дух и не се плашеше от милионерски синове и защото... е, просто обожаваше природата човекът.

— Представете си, госпожице Мери — подзе той веднъж, — познавах, един кретен в Ню Йорк, който твърдеше, че предпочитал да прекарва лятото в града. Според него там било по-прохладно, отколкото в планината. Кажете, това не е ли чиста глупост? Аз мисля, че след първи юни човек изобщо не може да диша на Бродуей.

— Мама смята да си тръгваме по-другата седмица — каза Мери с възхитителна гримаса.

— Впрочем, ако помислите — каза Гейнз, — и в града има немалко приятни места през лятото. Ресторантите на покривите например и... хмм... да де, ресторантите на покривите.

От синьо по-синьо беше езерото в този ден — деня, в който си устроиша шеговит турнир, и мъжете, яхнали тромави работни коне,

обикаляха по горската поляна а ловяха с върховете на копията си халки за завеси. Такъв смях падна!

Прохладен и упоен като най-хубаво вино беше дъхът на гъстата гора. Долината се мержелееше приказна през опаловата омара. Бялата мъгла над невидим водопад замазваше върховете на зелената дъбрава, кацнала насред склона на клисурата. Младежта се веселеше ръка за ръка с младото лято. На Бродуей такава гледка не може да се види.

От селото се беше събрал народ да гледа как щурейт и се забавляват гражданите. Горите кънтяха от смеха на елфи, нимфи и феи. Гейнз беше нанизал най-много халки на копието си. На него се падаше честта да короняса кралицата на турнира. Той беше рицарят-победител — поне що се отнася до халките. На дясната си ръка носеше бяла лента. А Комптън — светлосиня. Тя беше казала, че най-много обича синия цвят, но този ден носеше бяла рокля.

Гейнз затърси с поглед кралицата, за да я короняса. Чу веселия ѝ смях, долитащ сякаш от облаците. Тя бе успяла да се изкатери на Комина — неголяма гранитна канара, и стоеше там — бяла фея сред лаврови храсти — на петдесет стъпки над тях.

Гейнз и Комптън поеха веднага хвърлената ръкавица. Отзад човек лесно можеше да се качи на скалата, но отпред почти нямаше нито къде да стъпиш, ни къде да се заловиш. Всеки от съперниците бързо избра пътя си и катеренето започна. Цепнати, храст, малка издатина, някоя вейка — всичко това имаше значение, защото помагаше да се достигне по-скоро крайната цел. Цялата работа беше на шега — никой не бе определял награда за победителя; но тук имаше думата младостта, придирчиви читателю, волната душа и още нещо, за което мис Клей пише така възхитително.

Гейнз се хвана здраво, за корените на един лавров храст, вдигна се на мускули и се озова в нозете на госпожица Мери.

— Доблестен рицар сте вие — каза тя.

— Ако можех винаги да бъда ваш верен рицар — подзе Гейнз, но госпожица Мери се засмя и той млъкна, защото от края на скалата изпълзя Комптън, закъснял с цяла минута.

Какъв приказен здрач падна, докато се връщаха към хотела! Опаловата мъглявина над долината бавно се превръщаше във виолетова, езерото блестеше като огледало в рамката на притъмнените гори, освежителният въздух проникваше до самата душа. Първите

плахи звезди се появиха над планинските върхове, гдето все още догаряше...

— Извинявам се, господин Гейнз — каза Адкинс.

Човекът, който беше убеден, че Ню Йорк е най-хубавият летен курорт в света, отвори очи и събори с крак шишето с лепило от бюрото.

— Аз... аз май съм заспал — рече той.

— Това е от горещината — каза Адкинс. — В града не се изтрайва в тези...

— Глупости! — отвърна Гейнз. — В града е десет пъти по-добре, отколкото в който и да било летен курорт. Единствено глупаците ходят да газят из калните потоци и капват от умора, само и само да хванат някоя рибка колкото пръста ми. Стой си в града и си гледай кефа — така казвам аз.

— Получиха се няколко писма — обясни Адкинс. — Реших, че може би ще искате да ги видите, преди да си тръгнете.

Нека надникнем над рамото му и прочетем няколко реда от едно от тези писма:

„Мило мое мъжленце,

Току-що получих писмото ти, в което ни караш да останем още един месец... Кашлицата на Рита почти мина.

... Джони съвсем подивя — същинско индианче...

Това е спасение и за двете деца... толкова много се трудиш, но аз знам, че едва ли изкарваш достатъчно, за да стоим тук така дълго... най-добрият човек, когото аз... ти винаги твърдиш, че обичаш града през лятото... толкова обичаше да ловиш пъстърва... и всичко заради нашето здраве и щастие... бих се прибрала, но на дечурлигата така добре им понася тук... Вчера следобед се изкачих на Комина — на същото място, където ти окичи главата ми с венец от рози... накрай света... когато ми каза, че искаш да бъдеш мой верен рицар — петнадесет години оттогава, мили,

представяш ли си! — и винаги ще си останеш такъв за мен... винаги, винаги.

Мери“

Човекът, който твърдеше, че Ню Йорк е най-хубавият летен курорт в страната, се отби в едно кафене на връщане към къщи, седна до вентилатора и си поръча чаша бира.

— Интересно все пак — каза си той, — с каква ли стръв е ловил Хардинг?

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.